

Zakonu o javnoj nabavi - što praktično znači da će od dvije isto kvalitetne ponude izabrati onu u kojoj je dodana socijalna vrijednost kroz uključivanje teško zapošljivih radnika. U Francuskoj postoji preko 3 000 socijalnih poduzeća koja rade na principu prodaje usluga i roba, ali im istovremeno država plaća za **uslugu uključivanja** jer se moraju posvetiti dodatnoj obuci teško zapošljivih i njihovom povratku na otvoreno tržište rada. Vjerujemo da bi Hrvatskoj učenje iz francuskog iskustva bilo dragocjeno jer je uočen izrazito dugotrajan ostanak u sustavu socijalne skrbi nakon kojeg je sve teže uključivanje u svijet rada.

Za završetak ćemo citirati Martina Hirscha, Visokog predstavnika francuske vlade za aktivno uključivanje protiv siromaštva i ujedno domaćina okruglog stola: »Minimalni dohodak nije milostinja, već pravo na pristojan život, ali sam minimalni dohodak nije dovoljan već je potrebno jačati veze između socijalnog uključivanja i zapošljavanja (...) Koncept aktivnog uključivanja ne razlikuje siromašne koji su to zaslužili od onih koji su nezasluzeno siromašni— radi se o zaslužnom društvu koje je u stanju suzbiti siromaštvo— ne radi se o redistribuciji već o reintegraciji i osiguranju poštovanja tako da se pojedinac osjeća koristan i potreban društvu.«.

Lidija Japec

doi: 10.3935/rsp.v16i2.840

MEĐUNARODNI FORUM: CIVIL SOCIETY FORUM – ISTRIA COMMUNICATING EUROPE

Pula, 21. – 23. studenog 2008.

U Puli se od 21. do 23. studenog 2008. održao forum civilnog društva u organizaciji

Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva koja djeluje na području Istarske županije. Forum je okupio predstavnike različitih sektora, državne i lokalne vlasti, poslovnog sektora te civilnog društva iz zemalja Europske unije, Hrvatske i drugih zemalja regije. Cilj foruma bio je jače povezivanje javnog, poslovnog i civilnog sektora te stvaranja poticajnog okruženja za međusektorsku i međunarodnu suradnju sa svrhom stvaranja održivog civilnog društva u regiji. Forumom se nastojalo pokrenuti proces oblikovanja nacionalne i regionalne strategije razvoja civilnog društva kroz jačanje međusektorskog partnerstva, učeći iz primjera dobre prakse domaćih i međunarodnih organizacija.

Sudionici foruma prezentirali su svoj rad i raspravljali o temama odnosa države i civilnog društva, mogućnostima financiranja rada organizacija civilnog društva te djelovanju pojedinih zaklada i fundacija. Prvi dan, nakon uvodnih pozdrava, u prvom panelu govorilo se o mogućnostima prekograničnog financiranja između zemalja Europske unije i zemalja regije. Alida Vračić je ispred *Balkan Trust for Democracy* prezentirala rad fundacije, dok je Mario Gioannini predstavio *European Fund for the Balkans*. Predstavljena su područja djelovanja i aktivnosti koje se provode na prostoru regije, ciljne grupe i organizacije koje fundacije podupiru te postupak prijave i ocjene predloženih projekata.

Marco Boaria ispred ALDA-e (*Association of the Local Democracy Agencies*) te Petra Gjurić iz UNDP-a govorili su o mogućnostima podrške i izazovima razvoju civilnog društva na Balkanu. Boaria je predstavio program Europske unije Europa za građane: ciljeve, prioriteta područja za 2009. godinu te pojedine mjere. U drugoj prezentaciji, predstavljeno je djelovanje UNDP-a u Hrvatskoj kroz pet programskih područja: lokalni razvoj, socijalno uključivanje, suradnja s privatnim

sektorom, pravosuđe i društvena sigurnost te gospodarenje okolišem. Prikazani su primjeri suradnje s organizacijama civilnog društva na pojedinim projektima unutar spomenutih područja, pri čemu UNDP ima ulogu provoditelja projekta, donatora, ili ulogu pružanja tehničke podrške. Nakon toga, Jelena Matančević održala je prezentaciju na temu »Civilno društvo u Hrvatskoj«. U izlaganju je dan kraći pregled razvoja civilnog društva u Hrvatskoj, od početka 1990-ih nadalje. Zatim su prezentirani rezultati istraživanja Indeksi civilnog društva koje je proveo CERANEO od 2003. do 2005. godine, a koje je omogućilo identifikaciju slabosti (npr. rašireno nepovjerenje, niska participacija građana, predominantna uloga države u izgradnji civilnog društva, slaba umreženost i regionalne nejednakosti, skroman utjecaj na kreiranje javnih politika te nepostojanje kanala komunikacije s vlastima i drugo), ali i jakosti i postignuća civilnog društva (sve veća svijest o važnosti civilnog društva, relativno dobri financijski resursi, riješena statusna pitanja organizacija civilnog društva i drugo). Na kraju je dan poseban osvrt na rezultate istraživanja civilnog društva u istarskoj regiji koju karakterizira bolje razvijen dijalog s lokalnim i regionalnim vlastima, manja korupcija unutar sektora te povoljniji stav gospodarskog sektora prema civilnom društvu.

U poslijepodnevne dvije panel diskusije predstavljen je rad organizacije ALDA te je bilo riječi o civilnom društvu i Europskoj uniji, gdje je Lidija Pavić – Rogošić na početku prezentacije dala prikaz zakonodavnog i institucionalnog okvira djelovanja civilnog društva u Hrvatskoj te njegove suradnje s državom. Nadalje je predstavila rad Zajedničkog savjetodavnog odbora Hrvatske i EU-a; institucionaliziranog oblika uključivanja organizacija civilnog društva u proces pridruživanja Europskoj uniji. Nakon prikaza primjera dobre prakse uključivanja civilnog društva u spomenute procese, na kraju prezentacije identificira-

ni su ključni izazovi i preporuke za buduću suradnju države i organizacija civilnog društva.

U prijedpodnevnom programu drugog dana foruma, Oriano Otočan, član poglavarstva za međunarodnu suradnju i europske integracije Istarske županije, te Sanda Filipović, predstavnica Predstavništva Hrvatske gospodarske komore pri EU, govorili su o dosadašnjim i budućim projektima financiranja od strane Europske unije. U prvoj prezentaciji predstavljena je međunarodna suradnja poglavarstva te rad na programima i projektima EU-a, kao i rad na razvijanju multilateralne suradnje unutar inicijative Jadranske euroregije. Filipović je predstavila aktivnosti HGK-a u procesu pridruživanja EU-u te djelovanje predstavništva u Briselu. Osnovne zadaće komore u tom području uključuju edukaciju, informiranje, pomoć i podršku za uključivanje u EU projekte, lobiranje te sudjelovanje u pregovaračkom procesu. Također je predstavljeno djelovanje komore unutar Europske poduzetničke mreže. Potom su Reinhard Wessel iz zaklade *Konrad-Adenauer* te Mario Gioannini, ispred *Compagnia di San Paolo* prezentirali primjere dobre prakse u svom radu. U prezentacijama je dan pregled ciljeva, područja djelovanja, aktivnosti i partnera fundacija.

U popodnevnom panel diskusijama raspravljalo se o suradnji poslovnog sektora i civilnog društva. Antonio Matković i Suzana Albert predstavili su donacije.info, kao inovativan pristup filantropiji. Riječ je o internet stranici koja povezuje donatore i tražitelje donacija kroz »tržište« donacija te pruža prostor za razmjenu informacija i ideja. Nadalje je Jelena Matančević, u ime Gojka Bežovana, održala prezentaciju na temu »Zakladništvo, korporativne zaklade – primjer Zaklade Adris«. Na početku prezentacije predstavljen je pravni i konceptualni okvir definiranja zaklada i zakladništva te su iznesena bitna obilježja i tipologija zaklada. Nadalje, prikazan je kraći pregled

povijesnog razvoja zakladništva u svijetu i u Hrvatskoj te su dani neki brožčani pokazatelji o broju zaklada prema područjima, zakladnoj imovini te novčanim sredstvima koje zaklade dodjeljuju. Prezentirani su i rezultati istraživanja zaklada u Hrvatskoj koje je proveo CERANEO, osvrćući se i na postignuća zaklada, ali i probleme s kojima se zaklade u Hrvatskoj susreću u svome radu. Na kraju je predstavljen primjer korporativne Zaklade Adris, prezentirajući njezin ustroj, misiju, viziju, ciljeve, rad Zaklade prema njezinim programskim područjima te podatke o dosad dodijeljenim sredstvima. Nadalje je Nataša Galo Samac ispred Ambasade kraljevine Nizozemske prezentirala rad *Matra* programa, programa nizozemskog ministarstva vanjskih poslova, koji je od 1996. godine dostupan i u Hrvatskoj. Dok *Matra Good Gover-*

nance program ima za cilj pružiti podršku organizacijama civilnog društva za jačanje utjecaja na politike centralne ili lokalne i regionalne vlasti, *Matra KAP* usmjeren je na manje projekte, a s ciljem razvoja otvorenog, pluralističkog i demokratskog društva kroz manje lokalne inicijative. Posljednja je Biljanka Radonjic Ker-Lindsay, ispred Europske banke za obnovu i razvoj, govorila na temu »Održivost organizacija civilnog društva – modeli, pristupi i izazovi«. Naposljetku su izneseni zaključci foruma i inicirana daljnja suradnja, kako bi se potaknuli predstavnici civilnog sektora, državne i lokalne vlasti na izradu plana akcije i načina dugoročne i održive suradnje na lokalnom i međunarodnom nivou.

Jelena Matančević